

SELETUSKIRI
maaeluministri määruse „Maaeluministri 29. juuli 2015. a määruse nr 75
„Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamise toetus“ muutmise
eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 67 lõike 2 alusel.

Määrus kehtestatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 10 lõike 2 alusel heakskiidetud strateegiadokumendiga “Eesti maaelu arengukava 2014–2020”.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Maaeluministeeriumi teadus- ja arendusosakonna peaspetsialist Helena Pärenson (625 6550, helena.parenson@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Maarika Öövel (625 6197, maarika.öövel@agri.ee) ja keeleliselt toimetab eelnõu sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse muutmisega täpsustatakse peamiselt määruse rakendamisel ja toetuse taotlemisel ilmnunud kitsaskohti. Määruse muudatuste väljatöötamisel on arvestatud Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) ettepanekutega.

Olulisim muudatus on spetsiaalselt väiksemahulistele projektidele suunatud taotlusvooru korraldamine 2016. aastaks, kus maksimaalseks toetusmääraks on kuni 50 000 eurot abikõlblikest kuludest projekti kohta.

Eelnõu punktiga 1 asendatakse § 3 lõike 1 punktis 3 sätestatud viide § 4 lõikele 3 viitega § 4 lõikele 4. Tegemist on täpsustava parandusega, kuna määruses oli EIP töörühma puhul viidatud valele määruse § 4 lõikele. Samuti lisatakse, et taotlema saab tulla EIP töörühma esindajaks volitatud töörühma liige – kuna EIP ei ole iseseisev juriidiline isik, siis nõuetele vastavust saab kontrollida üksnes tema liikmete puhul ning taotlema saab tulla ka esindajaks volitatud töörühma liige.

Eelnõu punkti 2 täiendus on seotud eelnõu punktis 1 tehtava muudatusega ning sättesse lisatakse, et EIP töörühma liikmed peavad vastama määruse § 4 lõike 2 punktides 3–7 sätestatud nõuetele. Täiendus on lisatud seetõttu, et kontrollida saab üksnes töörühma liikmeid. Taotlemisel peavad nõuetele vastama kõik töörühma liikmed, mitte üksnes töörühma esindajaks volitatud töörühma liige.

Eelnõu punktiga 3 täiendatakse määruse § 6 lõiget 2 lausega „Projektitegevuste planeerimine ja elluviimine peab toimuma taotleja ja partneri vahelises koostöös.“ Täienduse eesmärk on rõhutada meetme eesmärki, milleks on ettevõtlussektori ning teadus- ja arendusasutuste vahelisele koostööle kaasaitamine. Alameetme raames toetatakse projekte, kus taotleja ja

partner teevad koostööd, seega on muudatuse eesmärk tagada, et enamik tegevustest ei jääks vaid partneri kanda. Koostööna ei käsitleta allhanke laadis teenuse ostu projektpartnerilt.

Eelnõu punktidega 4 ja 5 muudetakse käibemaksu puudutavaid sätteid. **Punktiga 4** tunnistatakse kehtetuks määruse § 7 lõike 1 punkt 9 ning **punktiga 5** sõnastatakse uuesti määruse § 7 lõige 7, jättes välja tekstiosa „abikõlblik üksnes siis, kui see ei ole käibemaksuseaduse alusel tagasinõutav“.

Seni on käibemaksu loetud üldjuhul abikõlblikuks, kui toetuse saaja ei ole käibemaksukohustuslane käibemaksuseaduse tähenduses. Kuid käibemaksu tuleb käsitleda abikõlblikuna, kui toetuse saajal ei ole teoreetilist võimalust selle tagasisaamiseks riigilt. See tähendab, et käibemaks ei ole abikõlblik ka juhul, kui toetuse saaja ei ole käibemaksukohustuslane, kuid omab kõiki võimalusi käibemaksukohustuslaseks registreerimiseks ja siis riigilt käibemaksu tagasisaamiseks.

Riigilt ei ole teoreetilist võimalust käibemaksu tagasi saada (sisendkäibemaksu arvestatud käibemaksust maha arvestada) isikutel, kes

- ei oma müügitulu (käivet);
- tegutsevad vaid tegevusalal, mis on maksustatud 0% käibemaksumääraga (loetletud käibemaksuseaduse § 15 lõikes 4);
- tegutsevad vaid tegevusalal, mis on maksuvaba (käibemaksuseaduse § 16).

Eelnõu punktiga 6 tunnistatakse kehtetuks määruse § 13 lõike 1 punkt 3, millega oli varem kehtestatud üheks esitatavaks taotluse osaks oleva dokumendina taotleja ja partneri allkirjastatud vabas vormis eellepe, millega mõlemad pooled kinnitavad, et on toetuse saamisel valmis viima ellu projektiplaanis kirjeldatud tegevusi. Kuna ühelt poolt sama lõike punkti 1 kohaselt esitab partner kinnituse muu hulgas ka selle kohta, et ta on nõus projektis osalema ja projektiplaanis kirjeldatud tegevusi ellu viima, ning teiselt poolt esitatakse koos taotlusega partneri ja taotleja vahel sõlmitud lepingu äraakiri, siis ei ole lisa-eelleppeks vajadust. Nimetatud punkt tekitas esimeses taotlusvoorus märkimisväärsel hulgal küsimusi. Kõnealuse punkti kaotamisega lihtsustub taotlusdokumentide esitamine ja väheneb taotleja esitatavate dokumentide arv.

Eelnõu punktiga 7 täpsustatakse määruse § 16 lõikes 2 hindamisprotseduuri, selgitades üksikasjalikumalt koondhinde arvutuskäiku. Seni sätestas määrus, et PRIA hindab nõuetele vastavaid taotlusi lisas sätestatud hindamiskriteeriumide alusel, andes iga hindamiskriteeriumi puhul taotlusele hindepunkte vahemikus 0–4.

Määruse muudatusega selgitatakse koondhinde saamise arvutuskäiku, mille kohaselt korrutatakse hindamisel iga hindamiskriteeriumi arvestuses saadud koondhinne hindamiskriteeriumi osakaaluga ning saadud tulemuste põhjal saadakse hindepunktide kaalutud keskmine. Taotlusele antakse 0–4 hindepunkti iga hindamiskriteeriumi kohta.

Seega, kui taotlust hinnatakse mõne kriteeriumi ühes mõju valdkonnas hindega 0, kuid sama kriteeriumi teises mõju valdkonnas saadakse hindeks 1, siis sellega ei ole taotlus langenud konkurentsist välja, sest hindamiskriteeriumite eest on saadud kokku 0 + 1 hindepunkti. Kui aga mõlemas mõju valdkonnas saadakse tulemuseks 0, annab see ka kriteeriumi tulemuseks kokku 0. Taotluse hindamisel saadud koondhinne on iga hindamiskriteeriumi hindepunktide aritmeetiline keskmine. Hindepunktide kaalutud keskmise saamiseks korrutatakse koondhinded hindamiskriteeriumite osakaaludega ning saadud tulemused liidetakse.

Muudatusega ühtlustatakse innovatsioonimeetmete (toetus uute toodete, tavade, protsesside, ja tehnoloogiate arendamiseks ning innovatsiooniklastritele antav toetus) hindamisel kasutatava arvutuskäigu kirjeldust.

Eelnõu punktiga 8 parandatakse määruse § 20 lõike 2 punktis 1 keeleviga, asendades sõna „arve-saateleht“ sõnaga „arve-saatelehe“.

Eelnõu punktiga 9 täiendatakse määruse § 20 lõiget 1 punktiga 11 ning kehtestatakse maksetaotlusega koos esitatavaks dokumendiks sõidukulusid tõendav dokument. Selleks võib olla sõidupäevik, ühissõiduki kasutamist tõendav sõidupilet, mootorsõiduki üürimise või rentimise korral sõidu marsruut ja kilometraaž, mis tõendab tehtud kulusid, ning nimetatud kulude tegemist tõendav maksekorralduse ära kiri, väljatrükk või arvelduskonto väljavõte.

Kehtiva määruse § 7 kohaselt on abikõlblikud lähetuskulud (sh nii sise- kui välislähetused). Seetõttu täiendatakse määrust selliselt, et §-s 20 oleksid nimetatud ka lähetusega seotud võimalikud maksedokumentid sõidukulude tõendamiseks. Sellised lähetuskulud nagu lennupiletid, hotelliarved jmt on kaetud juba § 20 lõike 2 punktis 1. Sõiduauto hüvitamise määra ja sõiduauto kasutamise puhul on oluline, et see oleks kooskõlas Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. a määruse nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“ §-dega 4 ja 5. Lisaks kehtib üldpõhimõte, et kulu peab olema mõistlik, tavapärasel suuruses ja põhjendatud.

Eelnõu punktiga 10 täiendatakse määruse § 20 lõikega 8, mille kohaselt võib PRIA koostada maksetaotluse ning tööajatabeli vormid. PRIA teeb maksetaotluse ja tööajatabeli vormid kättesaadavaks kõikidele toetuse saajatele oma veebilehel. Sisunõuded on esitatud kehtiva määruse §-s 20, kus on loetelu andmetest, mis peavad kajastuma PRIA koostatavas maksetaotluse vormis.

Eelnõu punktiga 11 täiendatakse määrust rakendussättega, mis kehtib ainult 2016. aasta taotlusvoorus esitatavate taotluste kohta. Muudatusega nähakse ette, et 2016. aasta taotlusvoorus toetatakse väiksema mahuga projekte kui tavaliselt. Tavapäraselt on toetuse maksimaalne suurus kuni 350 000 eurot abikõlblikest kuludest projekti kohta. Rakendussättes kehtestatakse 2016. aasta taotlusvooru toetuse maksimaalseks suuruseks kuni 50 000 eurot abikõlblikest kuludest projekti kohta. Muudatuse eesmärk on tagada toetuse kättesaadavust ka väiksema mahuga projektidega taotlejate jaoks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 808/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 227, 31.07.2014, lk 18–68), ning komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr

1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätteid (ELT L 227, 31.07.2014, lk 1–17).

Eelnõu koostamisel on arvestatud komisjoni määrusega (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), ning komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78).

4. Määruse mõjud

Määruse muutmisega soodustatakse toetusmeetme sobilikkust väiksema mahuga projektide taotlejate jaoks ning tagatakse parem õiguselgus ja nõuete üheselt mõistetavus.

Määruse kehtestamine ei too endaga kaasa organisatsioonilisi muudatusi avalikus sektoris. Maaeluministeeriumi haldusallas ei muutu määruse jõustumisel ülesannete ega pädevuse jaotus. Määruse rakendamisest ei tulene välissuhetealast, sotsiaalset, sealhulgas demograafilist mõju, samuti ei ole määruse muudatustel mõju riigi julgeolekule, elu- ja looduskeskkonnale, regionaalarengule ega kohaliku omavalitsuse korraldusele. Määruse rakendamiseks vajalikke menetlustoiminguid teeb PRIA, kellel on olemas määruse menetlemiseks vajalik haldussuutlikkus ja tehniline võimekus.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid riigieelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Haridus- ja Teadusministeeriumile õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu ning arvamuse andmiseks PRIA-le. Eelnõu on koostatud koostöös PRIA-ga.

Ministeeriumid ei ole määruse heakskiitmise või kooskõlastamata jätmise kirja ettenähtud tähtpäevaks eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi kaudu esitanud ega kooskõlastamistähtaja pikendamist taotlenud, mistõttu tuleb Vabariigi Valitsuse reglemendi § 7 lõike 4 kohaselt lugeda määrus heakskiidetuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti
Kantsler